

Bestuur

27 AUG. 2021

Retouradres Postbus 5514 2000 GM Haarlem

Aan de gemeenteraden van:
Beverwijk, Bloemendaal, Haarlem,
Haarlemmermeer, Heemskerk, Heemstede,
Uitgeest, Velsen en Zandvoort

Datum 25 augustus 2021
Ons kenmerk MK/vj/BS Z 2021-000842 / D 2021-08-000426
Contactpersoon M.F. Kreuk
Telefoonnummer 06-12057392
E-mail mfkreuk@vrk.nl
Onderwerp jaarverslag 2020, programmabegroting 2022 en 1^e berap 2021
Bijlage 3
Kopie aan colleges regiogemeenten



Geachte raad en geacht college,

In april 2021 heeft het Dagelijks Bestuur (DB) van de Veiligheidsregio Kennemerland het jaarverslag 2020 en programmabegroting 2022-2025 voor een zienswijze aangeboden aan de raden.

Op 5 juli 2021 heeft het Algemeen Bestuur de aangeboden zienswijzen besproken. Het jaarverslag en de programmabegroting zijn daarna zonder wijzigingen vastgesteld.
Dit betekent dat het voordelig resultaat is teruggestort naar de gemeenten, dit betreft € 3.265.789.

Het vastgestelde jaarverslag 2020 en de vastgestelde begroting 2022 bieden we u hierbij aan, samen met een reactie op de zienswijzen van de gemeenteraden. Tevens ontvangt u de 1^e bestuursrapportage 2021, die het DB op 21 juni 2021 heeft vastgesteld.

Vorbereiding meerjarenbegroting 2023 e.v.

Zoals we u ook in april 2021 hebben medegedeeld, heeft het bestuur van de VRK de wens bereikt te onderzoeken of verlaging van de uitgaven van gemeenten aan de VRK mogelijk is vanaf 2023.

De VRK zet van jaar tot jaar in op een realistische begroting, vanuit een besef van de zuinigheid die van een overheidsorganisatie gevraagd mag worden. Dat neemt niet weg dat de VRK ook in deze nieuwe situatie voor gemeenten wil bezien welke mogelijkheden er zijn om het kostenniveau naar beneden bij te stellen om zo de inwonerbijdrage te verlagen, dan wel autonome kostenstijgingen op te vangen. De verkenning op dit vlak is op dit moment in volle gang.

Om uw raad te informeren was de notitie "**Perspectief meerjarenbegroting VRK 2023 e.v.**" in april ook aan u toegezonden, samen met de stukken die voor een zienswijze voorlagen. De gemeenteraad van Heemstede heeft op de informerende notitie een reactie gegeven.

2

Reactie zienswijzen

De gemeenteraden van Haarlem, Beverwijk en Velsen en Uitgeest hebben geen aanleiding gezien inhoudelijke opmerkingen te maken bij de voorgelegde stukken.

De gemeenteraden van Bloemendaal, Haarlemmermeer, Heemskerk Heemstede en Zandvoort hebben wel inhoudelijke opmerkingen gemaakt, waarop we in deze brief per onderwerp ingaan.

Programmabegroting 2022 algemeen

Zienswijze gemeente Beverwijk

De gemeente Beverwijk stemt in met de begroting 2022 maar wil, gezien de financiële situatie van Beverwijk, graag met de VRK in gesprek om met ingang van 2023 te komen tot een realistische doch sobere begroting.

Reactie:

Het beleid van de VRK is er altijd op gericht geweest om een reële programmabegroting voor te leggen en terughoudend te zijn met nieuw beleid. Dit neemt niet weg dat het bestuur van de VRK zich ervan bewust is dat de financiële situatie van de gemeenten op dit moment extra onder druk staat door ontwikkelingen die buiten de invloedssfeer van de gemeentebesturen liggen. Er wordt dan ook de verantwoordelijkheid gevoeld met gemeenten mee te denken over mogelijkheden om het kostenniveau voor gemeenten te verminderen. Daarbij is niet gewacht op de zienswijzen bij de begroting 2022. Het DB heeft op 29 maart 2021 al besloten voor de begroting 2023 en verder te laten kijken naar mogelijkheid van verlaging van gemeentelijke bijdragen, dan wel taken voor gemeenten goedkoper uit te voeren dan nu het geval (verhoging van het rendement van de VRK). De hierop betrekking hebbende notitie is aan de gemeenteraden ter informatie toegestuurd. Inmiddels heeft het Dagelijks Bestuur een plan van aanpak vastgesteld en is in overleg met de gemeentesecretarissen een begeleidingsgroep met vertegenwoordigers van gemeenten samengesteld.

Ter illustratie dat de belangen van de gemeenten voor de VRK voorop staan, wordt nog meegegeven dat als nieuw beleid noodzakelijk en onvermijdelijk is, wordt uitgegaan van het principe van 'nieuw voor oud', waarbij het soms zelfs mogelijk blijkt (denk aan de pilot van het meldpunt Zorg en Overlast) dat taken worden uitgevoerd zonder dat gemeenten bedragen die ze daarvoor krijgen in het gemeentefonds hoeven aan te spreken. Als tegenvallers dreigen, wordt altijd bijgestuurd om te voorkomen dat gemeenten zich onverwacht geplaagd zien voor die tegenvallers. Dit leidt er toe dat de VRK sinds 2013 in staat is geweest aan het eind van het jaar positief te eindigen en jaarlijks een bedrag terug te storten aan de gemeenten.

Jaarverslag 2020, overheveling restantkredieten

Zienswijze gemeente Haarlemmermeer

De gemeenteraad van Haarlemmermeer verzoekt alleen die kredieten, die echt noodzakelijk/onuitstelbaar zijn, over te hevelen naar 2021 en daartoe eerst een heroriëntatie op de uitgestelde investeringen te laten plaatsvinden nog voordat de restantkredieten van 2020 naar 2021 worden overgeheveld. Door de coronacrisis is veel ervaring opgedaan met thuiswerken. Mogelijk kunnen deze ervaringen ertoe leiden dat anders naar bepaalde investeringen gekeken kan worden, bijvoorbeeld de investering in flexibele werkplekvoorzieningen, de noodzaak van SharePoint en de herinrichting van het buitenterrein aan de Zijlweg te Haarlem, in relatie tot thuiswerken.

3

**Programmabegroting 2022, investeringen jaarschijf 2021 en 2022,
Zienswijze gemeente Heemstede**

Gezien het feit dat in 2020 een deel van de beoogde investeringen niet zijn uitgevoerd en doorgeschoven naar 2021 vraagt de gemeente Heemstede zich af, mede gezien de coronacrisis, of de planning van de opgenomen investeringen in de programmabegroting 2022, jaarschijf 2021 en 2022, reëel is. De raad verzoekt het DB kritisch te kijken naar alle investeringen en het realisme van de planning en zo nodig de ontwerpbegroting daarop aan te passen alvorens deze wordt aangeboden aan het AB.

Reactie op beide zienswijzen Haarlemmermeer en Heemstede

De verwachting is dat aankoop van materieel (Autoladders/SIE en Tankautospuit) voor de brandweer na de coronacrisis weer in het reguliere tempo wordt opgepakt, waardoor kredieten aangesproken worden in het jaar waarin ze begroot (nu 2021) staan.

Wel is het mogelijk dat in de besteding van de kredieten voor reguliere dienstvoertuigen (personenauto en -bus) nog enige vertraging optreedt, doordat er naar een duurzamer autopark moet worden toegewerkt. Dit stelt nieuwe eisen aan de aanbesteding, waarmee de organisatie nog geen ruime ervaring heeft. Vooral nog wordt er rekening mee gehouden dat de geplande uitgaven toch gedaan kunnen worden.

De herinrichting van het buitenterrein aan de Zijlweg is een gevolg van afspraken gemaakt bij de komst van de meldkamer Noord-Holland naar Haarlem. Met de herinrichting van het buitenterrein gaat worden voldaan aan de voorgeschreven fysieke beveiligingsnormen, zoals die met de Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS) contractueel zijn afgesproken. De flexibele werkplekvoorziening en het nieuwe Sharepoint gaan een bijdrage leveren aan het beter faciliteren en ondersteunen van o.a. de thuiswerkplek. Hierbij wordt integraal gekeken naar een nieuw werkplekconcept en samenwerkingsplatform.

Jaarverslag 2020, aanvulling algemene reserve

Zienswijze gemeente Haarlemmermeer

De gemeenteraad kan zich verenigen met het voorstel over de besteding van een deel van het jaarrekeningresultaat 2020 ten behoeve van het aanvullen van de algemene reserve. De raad stelt daarbij voor de ratio van het weerstandsvermogen te verlagen naar 0,5.

Reactie:

In 2017 is na een brede bestuurlijke discussie – ingegeven door opmerkingen hierover vanuit de gemeente Haarlemmermeer – het reservebeleid door het Algemeen Bestuur opnieuw vastgesteld. Daarbij is een keuze gemaakt tussen drie scenario's:

1. VRK is eigen risicodrager
2. De gemeenten zijn risicodrager
3. Gemeenten en VRK zijn gezamenlijk risicodrager.

Het Algemeen Bestuur heeft voor optie 3 gekozen en is gekomen tot een ratio van 0,7.

4

Door het Nederlands Instituut voor Risicomanagement (NAR) is een, in overheidsland breed toegepaste, beoordelingsmatrix opgesteld om de weerstandsratio te kunnen kwalificeren.

<u>Ratio</u>	<u>beoordeling</u>
Groter dan 2	uitstekend
Tussen de 1,4 en 2	ruim voldoende
Tussen de 1 en 1,4	voldoende
Tussen de 0,8 en 1	matig
Tussen de 0,6 en 0,8	onvoldoende
Lager dan 0,6	ruim onvoldoende

Tegen de achtergrond van deze beoordelingsmatrix wordt de huidige weerstandscapaciteit van 0.7 van de VRK als onvoldoende gekwalificeerd. De toezichthouder provincie Noord-Holland maakt hier ieder jaar een opmerking over, maar accepteert dat – in overleg met de gemeenten – hiervoor bewust is gekozen, uitgaande van een gedeelde verantwoordelijkheid voor het weerstandsvermogen van de VRK.

Verlaging van de ratio naar 0.5 zou betekenen dat op basis van het NAR de ratio naar ruim onvoldoende zal gaan. Die keuze wordt bestuurlijk niet wenselijk geacht.

Programmabegroting 2022, risico's ,

Zienswijze gemeente Heemstede

Vanuit de gemeenteraad Heemstede wordt het in de programmabegroting 2022-2025 opgenomen risico voor groei en intensiteit meldingen Veilig thuis van € 225.000 niet nodig geacht. Het portefeuillehouders overleg is in regie op hetgeen budgettair nodig is voor Veilig Thuis en daarmee zou het risico voldoende worden beheerst.

Zienswijze gemeente Bloemendaal

De gemeenteraad van Bloemendaal geeft aan kritisch te kijken naar de risicoparagraaf. Daarin lijken een groot aantal posten opgenomen die behoren tot het normale 'bedrijfsrisico' en die opgevangen dienen te worden in de lopende begroting en niet via het weerstandsvermogen. Dit zou moeten leiden tot een lagere aanvulling van de algemene reserve en derhalve tot een hogere teruggave aan de gemeente.

Reactie:

Los van de vraag of de sturing op de inhoud plaatsvindt door bestuurscommissies of een stuurgroep, heeft het VRK-bestuur een eigenstandige verantwoordelijkheid voor de bedrijfsvoering.

Bij het invullen van die verantwoordelijkheid hoort het (realistisch) detecteren van risico's en het aan die risico's verbinden van middelen. Door kans en effect van elk mogelijk risico in beeld te brengen, wordt de hoogte van de aan te houden algemene reserve bepaald. Met deze reserve wordt er organisatie breed vanuit gegaan dat de VRK bestand is tegen de situatie dat risico's werkelijkheid worden. Bij de berekening van de risico's wordt een methode gehanteerd die past in de BBV en die niet tot opmerkingen van de accountant heeft geleid. Bedrijfsrisico's rond Veilig Thuis waren ook vorig jaar meegenomen in het risicoprofiel.

In de lopende begroting ruimte meenemen voor risico's zou strijden met de wens realistisch en ook sober te begroten. Dit neemt niet weg dat de VRK in het kader van de voorbereiding 2023 ook het risicobeleid als onderdeel van de aanpak beschouwt.

5

Programmabegroting 2022, structurele indexering

Zienswijze gemeente Haarlemmermeer

De gemeenteraad vraagt, gezien de te veel berekende indexering van 2020, om eerst het extern deskundigenonderzoek af te wachten alvorens besloten wordt tot een structurele hogere indexatie en een hogere inwonerbijdrage.

Zienswijze gemeente Heemskerk

In de afgelopen jaren vraagt de VRK voor de begroting jaarlijks een structureel verhoging. De gemeenteraad is van mening dat er in afwachting van de sobere begroting voor 2023 en volgende jaren deze structurele verhoging voor meerdere jaren incidenteel voor alleen 2022 gegeven moet worden. Dit in het licht van de financiële positie van de gemeente Heemskerk en de toenemende gemeentelijke kosten op diverse beleidsterreinen. Daarna zal de gemeente bekijken c.q. besluiten of een structurele, realistische verhoging noodzakelijk is.

Reactie:

Het te veel berekende bedrag aan indexering van 2020 is terugbetaald aan de gemeenten en het structureel effect is gecorrigeerd in de programmabegroting 2022. Daarmee is geen sprake meer van te veel berekende indexering.

Conform vaste afspraken compenseren gemeenten de VRK in ieder geval voor nominale ontwikkelingen, zoals het Rijk daar ook de gemeenten voor compenseert.

De indexering, zoals opgenomen in de programmabegroting 2022, is benodigd voor de verwachte structurele loon- en prijsstijgingen en staat los van het extern deskundigenonderzoek. Het is om deze reden niet wenselijk om de gevraagde indexatie incidenteel alleen voor 2022 toe te kennen.

De gemeenten mogen bij de begroting 2023 een voorstel verwachten voor de meerjarenbegroting 2023 en verder. In dat licht wordt het ook als voorbarig gezien nu reeds een besluit te nemen over de bekostiging van nominale stijgingen vanaf 2023, zonder daarvan de financiële en inhoudelijke effecten te kennen.

Programmabegroting 2022, Meldpunt Zorg en Overlast

Zienswijze gemeente Haarlemmermeer

De gemeenteraad kan zich verenigen met de incidentele verhoging van de inwonerbijdrage over 2022 als gevolg van de nominale en autonome ontwikkelingen, maar niet met het aandeel daarin van € 127.000 voor de pilot Meldpunt Zorg en Overlast. Op dit moment loopt er in opdracht van de portefeuillehouders sociaal domein een regionale discussie over de governance Zorg en Veiligheid waaronder ook de pilot voor het Meldpunt Zorg en Veiligheid. Het doet geen recht aan deze regionale discussie als reeds op voorhand in de programmabegroting wordt uitgegaan van het feit dat het meldpunt ook na 2021 als taak binnen de VRK wordt ingebracht.

Reactie:

De vraag waar het meldpunt Zorg en Overlast wordt ondergebracht is in de kantlijn verbonden aan de discussie over de governance Zorg en Veiligheid. Het meldpunt is een noodzakelijke voorziening in het kader van de Wet Verplichte GGZ. Er is geen aanwijzing dat de onderbrenging van dit meldpunt ter discussie staat in het kader van het gesprek over de governance. Mocht een andere onderbrenging van het meldpunt aan de orde zijn, dan zullen gemeenten daar ook budget tegenover moeten stellen. In dat geval draagt de VRK de middelen – zo nodig na verrekening frictiekosten – weer over aan de gemeenten of aan een andere aan te wijzen organisatie.

6

Notitie “Perspectief meerjarenbegroting VRK 2023 e.v.

Ook al ligt de notitie “Perspectief meerjarenbegroting VRK 2023 e.v. niet ter zienswijze voor, is het van meerwaarde om de gegeven reactie van de gemeente Heemstede op dit punt onder de aandacht brengen.

Reactie gemeente Heemstede notitie “Perspectief meerjarenbegroting VRK 2023 e.v.:

Een groot deel van de gemeenten heeft de komende jaren te maken met een bezuinigingsopdracht. Goed dat daar op geanticipeerd wordt.

In het kader van het uit te voeren onderzoek naar mogelijke bezuinigingen wil de gemeenteraad van Heemstede aandacht vragen voor de volgende zaken:

- In de paragraaf weerstandsvermogen wordt gesproken over risico’s. De vraag is in hoeverre dit bedrijfsrisico’s betreft welke binnen de vigerende financiering zouden moeten worden opgevangen. De raad vraagt hier kritisch naar te kijken.
- In de begroting wordt een norm van 21,5% overheadkosten gehanteerd. Het zou onze voorkeur hebben om in de verkenning niet uit te gaan van een vaste norm maar te onderzoeken in welke mate aanscherping van deze norm mogelijk is. Hierbij moet ook betrokken worden de door de coronacrisis versnelde digitalisering van het werken en het werken en overleggen op afstand.
- Wij gaan uit van het behoud van minstens een kazerne per gemeente en willen onderzocht hebben of er efficiency te behalen valt uit de ingezette centralisering van het onderhoud van de kazernes, hetgeen een van de doelstellingen is van dat project.
- De indexatie van de begroting van de VRK zou die van de gemeenten moeten volgen en niet hoger moeten zijn. Indien nodig zou gemeentelijk vooraf overeenstemming moeten worden bereikt, die wellicht als norm kan worden gebruikt, ook voor andere gemeenschappelijke regelingen in de regio.
- In het kader van het nieuw op te stellen Regionaal Risicoprofiel zou – na een eerste inventarisatie – een bestuurlijk gesprek moeten worden gevoerd over de wijze waarop binnen de negen gemeenten de risico’s gereduceerd kunnen worden. Als er op dit gebied resultaten behaald worden zou dit mogelijk op termijn tot lagere investeringen van de VRK kunnen leiden.
- Een verder versterking van de samenwerking tussen de aangrenzende veiligheidsregio’s welke mogelijk zou kunnen leiden tot kostenreductie.
- De Raad verzoekt nadrukkelijk erop te sturen dat het onderzoek leidt tot verschillende opties voor bezuinigingen (zoals in het verleden de menukaarten) en om deze opties ook voor een zienswijze en keuzemogelijkheid aan de raden voor te leggen.

Reactie VRK:

Het bestuur dankt de gemeente Heemstede voor de betrokkenheid. Inderdaad wil de VRK graag proactief acteren op de noodzaak die bij gemeenten aanwezig is om kosten omlaag te brengen.

De opmerkingen zullen worden meegegeven aan de werkgroep en begeleidingsgroep zodat zij bij het onderzoek rekening kunnen houden met de meegegeven aandachtspunten.

7

De opmerking over het nieuw op te stellen Regionaal Risicoprofiel is eerder ook ingebracht in de bestuurscommissie Openbare Veiligheid. De directie van de VRK heeft toegezegd hieraan te werken. Overigens wordt opgemerkt dat er over het algemeen weinig relatie is tussen in het risicoprofiel benoemde maatschappelijke risico's en de investeringen bij een veiligheidsregio zelf.

Bij de presentatie van de programmabegroting 2023 zal van de gemeenteraden zoals gebruikelijk een zienswijze worden gevraagd. Daarbij zullen de overwegingen die achter de voorstellen liggen duidelijk worden toegelicht, zodat helder wordt welke keuzes er mogelijk zijn.

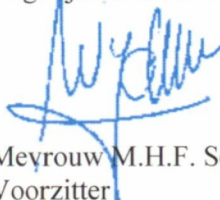
1^e berap 2021

U ontvangt hierbij ook de 1^e berap 2021, die op 21 juni 2021 door het DB VRK is vastgesteld. In deze bestuursrapportage wordt ingegaan op de per 1 mei 2021 bekende financiële situatie en beleidsontwikkelingen die effect hebben op het boekjaar 2021.

Aangezien als gevolg van de pandemie geplande activiteiten en investeringen niet of deels gerealiseerd kunnen worden en minder sprake zal zijn van opleiden en oefenen, is het de verwachting dat het exploitatieresultaat over 2021 gunstiger uitvalt dan waarvan de begroting uitging. Vooral nog wordt uitgegaan van een voordeling saldo ten opzichte van de begroting van ca. € 1,5 miljoen.

Nieuwe ontwikkelingen of nieuwe risico's vanaf mei 2021 kunnen effect hebben op het uiteindelijk jaarresultaat. Hier wordt in de 2^e bestuursrapportage op terug gekomen. De effecten van de nog af te sluiten cao-gemeenten over 2021 zijn nog buiten beschouwing gebleven, deze zullen in ieder geval nog verwerkt moeten worden.

Hoogachtend,
Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Kennemerland.



Meyrouw M.H.F. Schuurmans-Wijdeven
Voorzitter